Poštnina plačana v gotovini | LETO VII | V Ljubljani, 3. decembra 1934. | Štev. 49. | Posamezna številka 1 Din

Posamezna številka 1 Din. mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din - Celoletna naročnina je 50 Din. polletna 25 Din. četrtletna 13 Din. Cene inseratom po dogovoru

PONEDELJSKI
SLOVENEC

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III Telefon št 2050 in 2996 — Rokopisi se ne vračajo

Uprava: Kopitarjeva ulica štev. 6 Poštni ček. račun Ljubljana 15.179 Telefon štev. 2549

Evropa pod vtisom naše pritožbe v Ženevi

Knez-namestnik Pavle v Parizu

V Franciji povdarjajo evropsko važnost političnih razgovorov kneza-namestnika z angl. državniki

Pariz, 1. decembra. Jugoslovanski knez-namestnik Pavle je s kneginjo Olgo prispel v Pariz na povratku iz Londona, kjer se je udeležil poroke angleškega princa Jurija. Pariško časopisje posveča veliko pozornost prihodu kneza-namsetnika in na široko razpravlja o razgovorih, ki jih je knez-namestnik imel v Londonu z angleškimi državniki, predvsem pa dveurno avdijenco predsednika angleške vlade MacDonalda, ki je sledila enourni avdijenci zunanjega ministra sir Johna Simona. Po avdijenci je MacDonald sklical sejo ministrskega sveta, ki se je po vesteh tukajšnjih listov pečala izključno s predmeti, o katerih sta razpravljala angleška ministra, ko sta bila v avdijenci pri knezu-namestniku, predvsem pa z jugoslovansko pritožbo v Ženevi. Posebno točne informacije prinaša »Echo de Paris«, ki pravi, da je »predsednik MacDonald bil že v drugič sprejet od jugoslovanskega kneza-namestnika in da bo bivanje kneza namestnika Pavla v Londonu, kjer dobiva od vseh strani najodličnejša priznanja za svojo politično dalekovidnost, v vsakem oziru koristilo Jugoslaviji in Evropi. Knez-namestnik Pavle, tako nadaljuje dopisnik »Echo de Paris«, je v Londonu, kjer je njegova osebnost napravila tako ugoden vtis, javno izjavil, da mu predvsem leži na srcu, da se zločinski umor njegovega bratranca kralja Aleksandra popolnoma pojasni in da se oni, ki so odgovorni, tudi kaznuje jo. List na koncu dopisa tudi dostavlja, da se angleška diplomacija danes še bolj trudi, da pridobi Italijo za bolj plemenito in bolj pravično politiko do Jugoslavije.

Pri predsedniku Lebrunu

Predsednik francoske republike Albert Lebrun je priredil na čast knezu-namestniku in njegovi ženi častno kosilo v elizejski palači. Po kosilu so trajali važni razgovori še dolgo časa. Ob 5 popoldne pa je knez-namestnik sprejel v dolgi avdijenci zunanjega ministra Lavala. Na kosilo so bili povabljeni člani kneževega spremstva, naš poslanik v Parizu, predsednik francoske vlade, vojni mornariški in letalski minister ter višje osebje uprave predsednikovega doma. Kneza namestnika je pariško ljudstvo na ulicah spoznalo in mu priredilo prisrčne izraze spoštovanja in navdušenja.

Belgrad, 2. dec. m. Zunanji minister Bogoljub Jevtič je s sinočnjim vlakom v spremstvu svojega kabinetnega šefa dr. Markoviča in načelnika političnega oddelka v zunanjem ministrstvu dr. Martinca odpotoval v Ženevo na izredno zasedanje Sveta Zveze narodov.

Franjo Neubauer:

Tolažba domovini

K prazniku zedinjenja.

Kako si onemèl, moj rod!
Več pesem ti ne peva.
Moj dom, teman si vsepovsod,
noči te plašč odeva!
Od vzhoda do zapada
ugásnila je nada.
Od severa do juga
le jad in težka tuga!
Ah, ni ga več, ki brate tri
zedinil je v državi,
desnicam silne dal moči
in v srca vlil ljubávi.
Kako od tebe zástor gost
naj dvignem, zemlja sveta?!
Kako, moj národ, naj radóst
vzbudi ti pesem vneta?!

Oj dvigni, moj dom, se
iz mračnih temin!
Moj narod, ne mólči
sred muk, bolečin!

Jutránja je zarja
naš mladi vladar,
a zvesta ljubezen
naš solnčni je žar.

In pesem svobóde
kipi do nebá,
od vročih, mogočnih
razvneta željá.

To niso glasóvi
preplašenih ptic!
Ta spev neustrašen,
ponosen je klic.

Posluša ga silni,
najvišji Gospod,
ljubeč kakor oče
naš dom in naš rod.

Po udarcu, ki je treščil na Madjarsko

Avstrijo lovijo

Kancler Schuschnigg je odbil zahtevo Gömbösa, naj Avstrija podpira madjarsko obrambo v Ženevi

Dunaj, 2. decembra. (Ing. Sch.) Vaš dopisnik je dobil verodostojne informacije o pomenu zadnjega »lovskega« obiska madjarskega ministrskega predsednika — sedaj maršala — Gömbösa v Avstriji. Madjarska se z vsemi silami trudi, da bi tudi Avstrijo vpletla v spor, ki je nastal kot posledica marsejskega zločina. Tako je maršal Gömbös prinesel seboj v Neuberg pri Mürzstegu, kjer so se vršili dvodnevni »lovski sestanki« s Schuschniggom in italijanskim poslanikom Preziosijem, že napisane predloge o sodelovanju Avstrije in Italije pri obrambi Madjarske v Ženevi. Zahteval je od avstrijskega zveznega kanclerja, naj podpiše pismeno zagotovilo, da bo avstrijski tisk usmeril tako, da bo zagovarjal Madjare in pobijal Jugoslavijo in države Male zveze in drugič, da naj se Avstrija pridruži madjarski spomenici, ki jo bo v odgovor na jugoslovansko poslala Zvezi narodov, na isti način, kot sta Češkoslovaška in Romunija podprli jugoslovansko pritožbo. Maršal Gömbös je izjavil, da ima pravico zahtevati to podporo in sicer v imenu rimske trozveze, sklenjene 17. marca 1934 v Rimu, ki ni prinesla mnogo koristi Madjarski, a od katere pričakuje Madjarska vsaj to, da ji bo stala ob strani v Ženevi.

Heimwehr hoče - Schuschnigg noče

Avstrijski zvezni kancler se je upiral Gömbösevim zahtevam, ki jih je podpiral tudi Preziosi, češ, da išče Avstrija samo neodvisnost svoje države in da želi, da živi z vsemi svoje sosedami v dobrih odnošajih. Znano je, da je knez Starhemberg, ki se je tudi nahajal v Neubergu, v imenu Heimwehra zagovarjal Gömbösovo zahtevo, češ, da se naj Avstrija pridruži Madjarski in Italiji, tako da bo Evropa spoznala tako moč rimske trozveze. Toda kancler Schuschnigg je vztrajal pri svojem stališču in tako se je v glavnem sestanek v Neubergu končal brez pravega uspeha. Avstrija bo ostala v tem vprašanju rezervirana in v ozadju. Na tem stališču stoji tudi zunaji minister in vse višje politično vodstvo v Avstriji, izvzemši polkovnika Adama, ki seveda podpira Madjare.

Vaš dopisnik je na merodajnem mestu stavil vprašanje, če so gornje vesti verodostojne, pa je dobil sledeči, nekoliko izmikajoči se odgovor:

»Avstrija išče jamstev za svojo neodvisnost. Jamstva naj ji dajo vse velesile, brez razlike. Mi se bomo torej izogibali vsakemu koraku, ki bi delal težave francosko-italijanskemu zbližanju. Sicer smo pa ravnokar dosegli velik denarni uspeh v Londonu in v Parizu, kar dokazuje, da nam te velesile zaupajo. Mi se ne bomo opredelili, ker nam je dragocena pomoč vseh. Avstrija ne bo storila ničesar, da bi še povečala spor med Malo zvezo in med rimsko trozvezo, od katerega bi vlekel koristi samo hitlerizem, ki je in ostane največji in najbolj nevarni nasprotnik neodvisne in samostojne Avstrije.«

Mislim, da je moj informator pravilno tolmačil stališče zveznega kanclerja. Avstrije ne bodo mogli potegniti v ta spor. Pri tem pa naj nas nikar ne moti, če bo morda kakšno heimwehrovsko časopisje poskušalo izražati drugo mnenje, če mu bo državna cenzura to sploh pustila. Kajti v Avstriji imamo sedaj tudi cenzuro.

Dunaj, 2. decembra. AA. Iz Berlina sta prišla dva višja uradnika prosvetnega ministrstva, in sicer svetnik Senner in stotnik Fachsel. Njun prihod je prvotno zbudil precejšnjo pozornost, ker so mislili, da ima ta posebno politično poslanstvo. Zdaj se pa zdi, da sta ta dva uradnika samo začasno prideljena nemškemu poslaniku na Dunaju brez kakšnih posebnih političnih funkcij.

Demonstracije v Pešti

Budimpešta, 1. dec. b. Dijaške demonstracije proti državam Male zveze, ki so izbruhnile že včeraj popoldne, so se tudi danes nadaljevale. Ker je »Uj Magyarrsag« v posebni izdaji hujskal proti nekemu češkemu trgovcu Urbaneku, ki da se je nedostojno izrazil o Madjarski, so dijaki navalili na notranje ministrstvo, kjer so zahtevali takojšnji izgon tega trgovca. Od tam se je razvila ogromna povorka, ki je med vikom in krikom šla pred tovarniška poslopja Čeha Urbaneka, a je zadela na močne policijske oddelke, ki so vsak dostop do tovarne zaprli. Narod se je nato valil nazaj proti vseučilišču, a tudi tam je že stala policija, ki je morala seči po gumijevkah, da ohladi navdušenje nekaterih, ki so začeli že malo razbijati po oknih. Od univerze so se dijaki zlili na Ring, kjer so začeli vpiti proti državam Male zveze in proti dogodkom zadnjih dni v Ženevi. Policija je v treh avtoskupinah sledila demonstrantom in jih zopet prepodila. V Andrassijevi ulici je prišlo do srditih spopadov med dijaki in policijo. Policija jih je morala nekaj prijeti in odpeljati v zapore. Dijaštvo se je med neprestanim divjim vptjem podalo pred policijsko ravnateljstvo, ki ga je hotelo obmetavati s kamenjem, česar pa niso mogli izvesti. Manjše skupine so hotele obiskati tudi jugoslovansko in češkoslovaško poslaništvo, toda silno močni oddelki policije na konjih so zaprli vse dohode do poslaništev in sicer v velikem, neprestopnem krogu. Ker pričakujejo, da se bo nocoj peljal skozi Budimpesto tudi romunski zunanji minister, ki se vrača domov, je policija poslala na glavni kolodvor ojačene policijske oddelke in dala zastražiti vso železniško progo do romunske meje.

Pariz, 2. dec. TO. V diplomatskih krogih zatrjujejo, da pogajanja med Francijo in Italijo ugodno napredujejo. Ni res, da bi bile nastale kakšne nove ovire. Tako je zelo verjetno, da bo zunanji minister Laval mogel potovati v Rim še pred Božičem, okrog 20. decembra.

Hitler ponuja mir

Laval odgovarja

Iskren poziv Nemčiji

Neodvisnost Avstrije je predpogoj za ravnotežje Evrope

Francoski zunanji minister je v noči od petka na soboto, kot je »Slovenec« napovedal, imel daljši, silno važen govor v francoskem parlamentu. Za razumevanje položaja ta govor danes v posnetkih prinašamo.

V začetku svojega govora je Laval priznal, da se Francija nahaja v živih pogajanjih za sporazum v Italijo in da pogajanja zelo zadovoljivo napredujejo. Toda do popolnega sporazuma pa je nemogoče priti, ako se istočasno ne izvrši tudi zbližanje Italije z državami Male zveze.

V pogledu Nemčije je Laval podčrtal, da med obema državama ni nikakih sporov glede ozemelj ali meja. Potrebno je sedaj samo še, da se posaarski plebiscit izvrši in da se spoštuje želja večine posaarskih prebivalcev. V tej zvezi je omenil tudi, da je nedavna debata v angleškem parlamentu dokazala, da se bo Anglija začela oboroževati, ako na kontinentu ne pridemo do sporazuma v razorožitvenem vprašanju. Nemčija je poklicana, da kot enakopravna država sodeluje pri utrditvi evropskega miru. Hitler je naglasil svojo voljo za mir. Francija ga poziva, da spremeni svoje besede v dejanje.

Evropa potrebuje miru, je dejal Laval, in zato naj se nikdo ne zaganja v sedanje politične meje. Laval je v prisrčnih besedah apeliral na Nemčijo, naj se pridruži vzhodnemu paktu, da se bo na evropskem vzhodu ustvarilo pomirljivo ozračje.

Glede Avstrije je Laval povedal, da je in ostane neizpremenjena smrenica francoske zunanje politike, da se vsestransko zajamči njena neodvisnost in svoboda, ker je to edini predpogoj za pravilno ravnotežje v srednji Evropi.

Vsi so se čudili, da Laval niti z besedico ni omenil Poljske.

Pariz, 2. decembra. AA. Po vesteh iz zanesljivih virov se je Hitlerjev posebni odposlanec v. Ribbentrop v teku včerajšnjega dne sestal z nekaterimi uglednimi francoskimi političnimi osebnostmi. Pri tej priliki je bilo tudi govora o zbližanju med Francijo in Nemčijo.

Kongres Glavne zadružne zveze

„Mi zadružniki nismo črnogledi“

Velik govor predsednika dr. Antona Korošca o odrešilnih nalogah, ki čakajo jugoslovansko zadružništvo v bodočnosti

Zagreb, 2. dec. b. Danes dopoldne je bil glavni občni zbor Glavne zadružne zveze iz Belgrada. Na ta občni zbor so prišli vsi delegati, ki so včlanjeni v zvezi, tako da je bila dvorana zbornice napolnjena do zadnjega kotička. Prisotni so bili tudi kot zastopnik Nj. Vel. kralja Petra II. general Pekić, minister dr. Angjelinović, šef oddelka v Mednarodnem uradu dela v Ženevi g. Maurice Colomben, zastopniki Kmetijskega društva iz Belgrada, dekan gospodarske fakultete Tavčar in drugi.

Vse prisotne je pozdravil predsednik Glavne zadružne zveze g. **dr. Anton Korošec**, bivši ministrski predsednik.

Otvoril je občni zbor in ugotovil, da je podan kvorum. **Z ozirom na žalostno usodo, ki je zadela državo pred dvema mesecema, je Glavna zadružna zveza že v Belgradu imela svojo komemorativno sejo in dala izraza svojemu ogorčenju radi marsejskega zločina in svoji boli radi velike izgube za našo domovino. Vendar misli dr. Korošec, da je naše razpoloženje tako tudi danes, ko smo se sestali v našem belem Zagrebu na glavni občni zbor naše zveze, da izrazimo jasno in javno zahvalo velikemu zaščitniku svobodne zadružniške misli, vas pa pozivam, da v zahvalo in slavo vzkliknete iz dna srca blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru Zedinitelju »Slava« (sprejeto).**

Vendar sem uverjen, je nadaljeval dr. Korošec, da svobodna zadružniška misel s tragično smrtjo pokojnega kralja ni izgubila najvišje zaščite, temveč da bo tudi Nj. Vel. kralj Peter II. z modrim in požrtvovalnim sodelovanjem kraljevskega namestništva naklonil nam svojo pozornost in brigo, dobro vedoč, da more pravo potrebno in učinkovito pomoč nuditi našemu kmetskemu gospodarstvu samo svobodno, pa dobro organizirano zadružništvo. V tem globokem prepričanju vas vse pozivljem, da vzkliknete z menoj: »Živelo Nj. Vel. pozivljem, da vzkliknete z menoj: »Živel Nj. Vel. kralj. Peter II.!« (Sprejeto.)

»Beseda kriza je bila še pred petimi leti splošno znana samo v političnem in zdravniškem leksikonu. Danes pa je ta beseda poznana in razumljiva vsem od otroka do starca, majhnega in velikega, inteligenta, kmeta in malomeščana, zato ni nikako čudo, če tudi zadružništvo ni ostalo neprizadeto po splošni gospodarski krizi. Vendar je več kakor gotovo, da se more ta kriza z žrtvami izlečiti in spraviti vse zadružno gospodarsko življenje v zdrav in pravilen pokret. Kakor suhe livade z dovajanjem vode zopet oživijo in ozelenijo, tako bi tudi naši gospodarski kanali, katere predstavlja naše svobodno zadružništvo, mogli z nekoliko pomoči naše narodno gospodarstvo spraviti zopet v pravilno in zdravo delovanje. Četudi priznavam, da je ta splošna kriza zajela tudi zadružništvo in zadružniško gospodarstvo, vendar moram tudi pri tej priliki glasno in jasno naglasiti, da zadružniška misel med nami ni niti za trenutek prišla v nevarnost krize. Nasprotno, čim večja je socialna beda, čim večji je gospodarski kaos na svetu, čim bolj je zmeden odnos med proizvodnjo in uporabo, tem večja, tem globlja, tem trdnejša je naša vera v rešilno moč zadružnega gospodarstva. Red in sestav v gospodarski kmečki državi, kakršna je tudi naša država, se more najlažje doseči z gospodarstvom, urejenim na zadružni podlagi. Samo tu imamo tako individualizem kakor kolektivizem, egoizem in altruizem, svobodo in organizirano disciplino, vse v svojih mejah in vse v potrebni meri. Nobenemu sistemu zdravljenja gospodarske krize se ne bo to posrečilo bolj kakor sistemu, ki bo bolno gospodarstvo potegnil iz okvirja potom zadružništva. Nadejam se, da mi nobeden zaradi teh mojih par besed ne more očitati, da politiziram. To ni politika, to je naša intenzivna skrb in briga za zdravje naše države. Večkrat se nam na neupravičen način očita, da smo v Zvezi politiki in da bi bilo najbolje Zvezo depolitizirati. Jaz tu jasno in glasno izjavljam, da smo v svojem zadružniškem delu samo zadružniki, katerim je na srcu samo sreča, veličina in blagostanje naroda in države, kadar pa vstopamo v zvezno hišo, puščamo strankarstvo pred vrati. To niso prazne besede, temveč jih podkrepljuje naše delo delo v 15 letih. Kdor govori drugače, ta nas samo opravlja. Katera tako velika institucija, kakor je naša Glavna zadružna zveza, se more ponašati, da ima v svoji sredi vse Srbe, vse Hrvate in vse Slovence! Vendar nikdar ni zaradi tega imela niti najmanjšega incidenta, ker je vedno in povsod bila strogo enakopravna. Imela je v svoji sredi politike vseh strank, vendar nikdar ni bilo niti najmanjšega incidenta, ker je bila prava zadružniška misel dejanski depolitizirana. To je naš ponos, upanje in naša bodočnost. Mi čutimo neprilike in pretežki sedanji čas, vendar ne gledamo kakor mnogi gospodarski teoretiki v zrak, temveč na zemljo, v sredino svojega naroda, s katerim smo vezani s tisoč nitmi in čutimo vso narodovo nesrečo. Kljub temu smo mi zadružniki oni, ki nismo nikdar pesmisti, ki ne gledamo skozi črna očala, temveč smo optimisti, mi verujemo v srečo, blagostanje in napredek naroda in domovine, ker smo polni vere in nade v moč svoje zadružne misli. Bratje zadružniki, tej misli bomo vedno ostali zvesti. Jaz vas vse skupaj še enkrat lepo pozdravljam in pozivljem, da začnemo svoje dnevno delo.«

Ob koncu je g. dr. Korošec predlagal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. ter pozdravni brzojavki ministrskemu predsedniku Uzunoviču in kmetijskemu ministru Kojiču.

Nato je v imenu kmetijskega ministra imel govor ing. Zoričič in izrekel željo za uspešno delo. Glavni tajnik Zveze ing. Varga je prečital tajniško poročilo, ki je natiskano v posebni brošuri. Nato se je čitalo blagajniško poročilo, v imenu upravnega odbora pa so govorili Voja Lazič, dr. Kosič in Branko Sučevič. Poročilo upravnega odbora je bilo soglasno odobreno. Nato se je prečitalo poročilo nadzorstvenega odbora, potem pa je bil upravnemu odboru podeljen absolutorij. Sledile so dopolnilne volitve v upravni odbor, v katerega so bili izvoljeni namesto Posavca ing. Poštič, namesto Simiča Prohazka, namesto Antoliča pa Sirati.

Zatem je ravnatelj Zadružne zveze v Ljubljani dr. Basaj imel stvarno predavanje o nujnih korakih za popolnitev zadružnega dela in za pomoč kmetovalcem. Ing. Varga pa je prečital brzojavke in pozdrave, ki so bili poslani na občni zbor, končno pa je bila soglasno sprejeta resolucija, ki se v prvi vrsti nanaša na problem razdolžitve kmeta, zahteva se dolgoročno odplačevanje vsaj 25 let s 5 odstotnimi obrestmi. Občni zbor je bil zaključen ob 2, potem pa je bil banket v mestni kleti, na katerem je govorilo več govornikov, med njimi tudi g. Colomben iz Ženeve, kateri je prinesel pozdrave našemu zadružništvu od Mednarodnega urada dela.

Prireditev Obrtniškega tedna

Ljubljana, 2. dec.

Slovenski obrtniki, v borbi za obstoj svojega stanu, kažejo sedaj zelo veliko živahnost, da se uveljavijo kot stan in da občinstvo opozore na visoko kakovost svojih izdelkov. V stremljenju, da se čim bolj uveljavijo, so priredili po vsej banovini »obrtniški teden« s shodi, predavanji, razstavami itd. To gibanje je zelo široko zasnovano in bo nedvomno imelo viden in trajen uspeh. Obrtniški teden je pripravil poseben glavni odbor s krajevnimi odbori. Društvo jugoslovanskih obrtnikov (Pičmanovo gibanje) se je organizaciji priključilo na ta način, da je tudi samo sklicalo poseben obrtniški dan v dvorani OUZD. Shod je vodil g. **Pičman.**

Drugo zborovanje obrtnikov je bilo danes dopoldne v hotelu »Union«.

Zborovanje je otvoril z pozdravom vseh navzočih, zlasti pa odličnih predstavnikov, predsednik g. Josip **Rebek**, ki je govoril o bogatih tradicijah obrti in nato obširno govoril o gospodarski krizi, ki je zadela obrtnika. Obrtnik pa je s kakovostjo in cenenostjo svojih izdelkov še vedno konkurenčno zmožen tujemu manjvrednemu industrijskemu blagu, ki se izdeluje in uvaža k nam v množinah.

Lep nagovor je imel ban dr. **Marušič** kot predstavnik državne oblasti in kot pokrovitelj obrtniškega tedna.

Zelo topel govor je imel nato predsednik Katoliškega rokodelskega društva kanonik **Stroj. Opravičil je škofa dr. Rožmana, ki bi se sam udeležil prireditve, pa je zadržan po dušnopastirskih potih, naročil pa mu je, da pozdravi v njegovem imenu to lepo obrtniško prireditev. Cerkev skrbi za vse stanove, prav posebno pa ji je pri srcu obrtniški stan, ki si ga je tudi naš Zveličar izbral sam, ko je bil še na zemlji. Zgodovina uči, kako je Cerkev skrbela za obrtniški stan v srednjem veku, in tudi naši misijonarji, ki spreobračajo pogane, jih poleg drugih dobrin uče tudi obrtniškega dela. Obrtniški stan izkazuje lep napredek hudo pa je, da zaradi krize toliko trpi. Zato je potrebno, da še bolj cenimo domače izdelke in da imamo do obrtniškega stanu prav posebno spoštovanje. Obrtnik ni samo izdelovalec, temveč je tudi vzgojitelj naraščaja. Težko dandanes mojster preživlja vajence in zato so važna razna društva kakor ravno Rokodelski dom, ki skrbe kolikor toliko za rokodelski naraščaj. Kmetski in delavski starši so obrtniškemu stanu zelo hvaležni, ker skrbi za njihov naraščaj.**

Z lepimi govori so pozdravili obrtniško prireditev v imenu svojih organizacij in stanov, izrazili vzajemnost z obrtniki še: Ga. **Kroftova** v imenu novoustanovljene banovinske ženske zveze, g. **Kosem** v imenu Delavske zbornice, g. Kares **Soss** v imenu Združenja trgovcev, ki se je posebno zahvalil za popolno solidarnost, ki so jo obrtniki pred kratkim pokazali z ljubljanskimi trgovci, dipl. agr. **Jamnik** v imenu Narodne Odbrane, direktor **Jančigaj** v imenu mestne občine, predsednik Zveze industrijcev Dragotin **Hribar**, zastopnik delavskih strokovnih organizacij g. **Bricelj** in zastopnik diplomiranih tehnikov g. Avgust **Kuhar**. Zaključno besedo je imel nato predsednik krajevnega prireditvenega odbora g. **Pučnik**.

Predsednik Rebek je prečital nato resolucijo v smislu svojega govora. Resolucija je bila soglasno in z navdušenjem sprejeta, nakar je predsednik Rebek zaključil lepo uspelo zborovanje.

Obrtniški sejem na Mestnem trgu.

Včeraj popoldne je bila na Mestnem trgu v bivši Suttnerjevi hiši slovesna otvoritev krasne razstave pod naslovom »Obrtniški teden«. Otvoritve se je udeležilo več odličnih zastopnikov. Vse zbrane je pozdravil predsednik Josip Rebek, ki je omenjal našo narodno tragedijo v Marseju. Obrtniki so imeli v pokojnem kralju visokega zaščitnika in podpornika. Primeren govor je imel nato pokrovitelj razstave župan dr. Puc, ki je razstavo otvoril. V lepem govoru je povdarjal važnost obrti za narod tudi predsednik Zbornice za TOI Jelačin.

Nato so si gostje ogledali krasno in veliko razstavo, ki obsega vseh pet etaž bivše Suttnerjeve hiše. Že popoldne, še bolj pa danes je občinstvo prav navalilo na to razstavo. Razstava je res reprezentativna in dela našemu obrtništvu vso čas. Obisk razstave priporočamo kar najtopleje.

Obrtniški teden v Mariboru

Maribor, 2. decembra.

»Obrtniški teden«, ki se je začel **včeraj, je dal Mariboru posebno obeležje. Mariborski obrtniki so ta svoj »teden« temeljito in dobro organizirali. Pokazal je to že pričetek včeraj zjutraj. Mogočna četa obrtnikov, pomočnikov in vajencev se je zbrala ob pol 9 na dvorišču Narodnega doma ter nato** odkorakala v skupnem sprevodu v frančiškansko **baziliko k sv. maši. Iz bazilike so krenili obrtniki v velikem sprevodu skozi mestne ulice do kazinskega poslopja.** V spodnji dvorani Kazine so obrtniki na manifestanten način proslavili praznik Zedinjenja. Slavnostno zborovanje je otvoril z lepim nagovorom predsednik Slovenskega obrtnega društva Ivan Sojč, ki je pozdravil vse udeležence. **Učitelj Rode je imel nato vžigajoč govor o pomenu 1. decembra za naš narod. Mala Jemčeva Verica je ljubko deklamirala pod z zelenjem okrašeno sliko mladega kralja Petra II., ki jo je dovršeno naslikal mariborski slikarski umetnik Franjo Horvat, nato pa je še govoril Vahtar o pomenu obrtniškega tedna. Sledila je razdelitev nagrad, ki so jih prejeli pomočniki in vajenci za svoje izdelke, razstavljene na veliki obrtniški razstavi ob priliki letošnjega Mariborskega tedna. Dan se je zaključil z uspelim družabnem večeru pri Orlu.**

Danes dopoldne so priredili obrtniki manifestacijsko zborovanje v Kazini. Ker so bili danes obrtniki in trgovci zadržani tudi v svojih odprtih poslovnih lokalih, je bilo zborovanje manj učinkovito obiskano. Otvoril jo je Vahtar. Govorila sta nato o težnjah in načrtih obrtnikov predsednik Združenja čevljarjev Krajcer in predsednik Združenja krojačev Reicher. Tekom prihodnjega tedna bodo imeli mariborski obrtniki še več strokovnih predavanj.

S koncertne turneje Glasbene Matice

V Varni ob Crnem morju

Varna, 28. nov.

Po velikih serpentinah smo včeraj v zgodnjih popoldanskih urah zapustili prijazno Veliko Trnovo, ki se je skrilo končno popolnoma za strmimi grebeni. Skozi dva predora pod mestom in preko dveh vitkih mostov smo zdrčali na desni breg reke Jantre ter dalje mimo visečih laporovih formacij na odprto ravnino. Še nekajkrat se nam je prikazalo mesto za hip s svojimi hišicami, kakor lastavičja gnezda prilepljena na strme pečine, prebivalstvo nam maha z robci v slovo, dokler nam ni lepa slika zginila za ovinkom. Mimo velike sladkorne tovarne smo zavozili na ravnine z rodovitnimi polji, vinogradi, travniki, levo in desno nizki grebeni, preko katerih brije precej ostra burja. Skozi šipe nam pripeka gorko sonce v kupeje. Vse opazuje mimo bežečo lepo okolico, nekateri so si privoščili popoldanski počitek, drugi zlagajo verze na spodbudo Adamiča, ki hoče, da naš zbor vsaj že v Šumeni zapoje svoje geslo po vzgledu bolgarskih zborov, ki nam pri vsakem sprejemu in drugih prilikah vedno zapojo najpreje svoje geslo »Rodna pesem«. Bogve, koliko skritih talentov imamo v svojih pevskih vrstah! Mimo mest Popova, Šumena n Kaspičana smo že v temni, a zvezdnati noči prispeli do podolgovatega jezera na naši desnici, od koder so se že blestele luči Varne ob Črnem morju.

Vse bega po hodnikih in sili k oknom, da bi videli — morje, ker so še tudi taki med nami, ki jim ni bilo dano videti niti našega jugoslovanskega morja. Izstopimo v Varni. Zopet ljubeznivosti, presenečenja, pozdravi. Skladatelj in vodja pevskega zbora tukajšnje katedrale g. Krstev se prvi prerije do našega Adamiča, ga poljubi in objame, kakor da sta si rodna brata ter mu izroči ogromen buket cvetja. Moški zbor »Morski zvuci« zapoje našo himno, mi bolgarsko in zopet oni »Rodno pesem«, katero že tudi mi pomalem z njimi pojemo. Predsednik »Morskih zvokov« svečenik Popov nas pozdravi v imenu pevcev, potem pa se kar vrste zastopniki mesta, gledališča in radio postaje v Varni. Vsem se zahvali predsednik pevskega zbora Glasbene Matice g. S. Pečenko, pevci-domačini pa medtem pripenjajo našim znake v bolgarskih barvah. Množica kljub pozni uri vzklika in se preriva k našim kovčegom, da nam jih odnese pred kolodvor na vozove. Zopet lepi vzgledi našim pevcem, kako se sprejemajo bratska pevska društva! Večerja in spat. Treba se je odpočiti, pripraviti za zadnje 4 naše koncerte (Varna, Šumen, Ruse, Pleven), ki se vrše v krajih, ki so v glasbenem ozru morda delikatnejši od že štirih absolviranih (Sofija, Plovdiv, Stara Zagora, Veliko Trnovo).

Ker se snoči nismo mogli prepričati, ali je res Črno morje — črno, smo zgodaj vstali ter se iz mesta spustili k malo nižje ležečemu obrežju in nekoliko nemirnemu morju. Neverni so vtikali prste v slano vodo, da so se na licu prepričali, ker jim roka ni počrnela. In niti premrzla ni preveč. Valovi pluskajo daleč po kristalni, belkasti mivki, ki pokriva vse obrežje med nosovoma Galata in Evksimograd, do kamor sega naše oko. Pred nami pa se razprostira brezkončna vodna ravnina, ki prehaja v meglo v daljavi. Žal tudi nebo ni bilo popolnoma jasno in se je bilo bati, da prične deževati. Ogledali smo si zato zanimiv akvarij s favno Črnega morja, kopališče in ogromne parke pred kopališčem. Med tem se je nebo popolnoma zjasnilo, morje se je oprostilo poslednjih meglenih pegic ter se nam pokazalo v vsej svoji razkošnosti.

Popoldne smo naredili z avtobusi izlete ob obali na carski dvorec Eksimograd (7 km od Varne) in v samostan sv. Avguština, ki je 12 km od Varne proti bolgarsko-romunski meji. Cesta je do Eksimograda asfaltirana in tudi naprej dobro vzdrževana, zato je vožnja ob morju tukaj izreden užitek, kateri naj bi bil vsem dan in omogočen. Na malih vspetostih na levi se vrste med vinogradi vile za vilo, v katerih prebiva poleti vse, kar ima nekaj več pod palcem, na desni pa modra morska gladina, ki spreminja na vsakih toliko in toliko metrov svojo barvo, ki pa je vedno le še modra. Videli smo tudi velikanska poslopja morskih zdravilišč, kjer so se v soncu greli na terasah bolni na kostni jetiki in živčno onemogli. V dalji se vidi zadnje bolgarsko mesto pred romunsko mejo, mesto Kavarna, pod nizkim gorskim hrbtom, ki se vije v soncu vzdolž Dobrudže. Tudi v ogromen botanični vrt v carskem gradu Eksimograd so nas na nazajpoti spustili, kljub temu, da se ravno sedaj tam nahaja bolgarski car Boris. Presenetila nas je priprostost tega domala popolnoma naravnega parka z vsemi mogočimi rastlinami, nikjer nismo opazili varnostnih organov in nam niso drugega pobrali kot fotografske aparate, katere so nam seveda pri izhodu zopet vrnili. Ko smo obšli tudi dokaj skromen, a zelo idiličen carski dvorec, se je marsikomu porodila skrita in neizražena želja, da bi se nam za kakšnjo zaveso prikazal za hip sam car. Pa ga ni bilo. Pozneje so nam zatrjevali, da ga takrat ni bilo doma, četudi je visela na dvorcu zastava. Pač pa imamo vest, da se car udeleži našega nocojšnjega koncerta v mestnem gledališču. Ali smemo pričakovati te časti?

Zadnja poročila

Izbirna nogometna tekma za Pariz in Atene

Belgrad, 2. dec. m. Na sportnem igrišču Jugoslavije sta danes nastopila dva teama jugoslovanske reprezentance, določene za poskusno tekmo radi izbire igralcev za bodočo nogometno tekmo proti francoski državni reprezentanci v Parizu in proti grški državni reprezentanci v Atenah. Za to poskusno tekmo sta bila določena A in B team. V A teamu so bili: Glazer, Ivković, Lukić, Arsenijević, Gayer, Lesner, Glišović, Živković, B. Marjanović, Petrak in Zečević. B team pa so sestavljali- Gligorijević, Radovanović, Mitrović, Petrović, Stevadetić, Božić, Tirnanić, Valjarević, Sekulić, Vujadinović in Sarić. Na tekmi je premagal B team A moštvo z rezultatom 3:2 (2:2). Takoj po tej tekmi je odbor treh JNZ sestavil naš državni team za nogometni tekmi proti francoski in grški reprezentanci, in sicer takole: Glazer, Ivković, Matosić, Arsenijević, Gayer, Lesner, Glišović, Živković, B. Marjanović, Vujadinović, Zečević. Odbor treh je istotako določil 11 igralcev za rezervo, ki bodo z našim državnim teamom potovali do Ljubljane, kjer se bo spet vršila poskusna tekma med obema moštvoma. Po tekmi v Ljubljani se bodo izbrali najboljši igralci izmed rezerve enajstorice, ki bodo odpotovali z določenim teamom za meddržavno tekmo v Parizu in Atenah, kot rezerva.

Belgrad, 2. dec. m. Na včerajšnji medmestni tekmi je reprezentanca Zagreba premagala reprezentanco Belgrada s 3:2 (1:1).

Čakovec, 2. decembra. b. Čakoveški : Hermes 2 : 1 (1 : 1).

Proslava drž. praznika

Ljubljana, 2. decembra.

Letošnja proslava obletnice državnega zedinjenja je bila še vsa pod vtisom velike zgodovinske žaloigre v Marseju. Še do dneva pred narodnim praznikom so na mnogih poslopjih visele črne zastave, ki so bile včeraj izmenjane z narodnimi tribarvnicami, pa še te so bile v mnogih primerih opremljene z žalnimi trakovi, ponekod pa so visele na pol droga. Zaradi narodne žalosti je tudi izostala običajna manifestacija z godbo.

Ob 10 dopoldne je bila v stolnici slovesna služba božja. Cerkveni obred s »Te Deumom« je opravil ob asistenci vsega kapitlja in številne druge duhovščine škof dr. Rožman. Cerkvenemu obredu so prisostvovali vsi odlični dostojanstveniki, tako ban dr. Marušič, divizijonar general Cukavac, župan dr. Puc, rektor dr. Ramovž, predstojniki vseh oblasti in uradov, celoten občinski svet, konzularni zbor, aktivni in rezervni častniki, gasilci, polnoštevilni javni uradniki, člani raznih narodnih društev ter drugo občinstvo. Cerkev je bila nabito polna. Po »Te Deumu« so bile molitve za kralja Petra II. Med cerkvenim obredom je bila pred stolnico postrojena častna vojaška četa.

Ob istem času je bil obred tudi v evangeljski cerkvi, med tem ko je bil v pravoslavni cerkvi že ob 9. Tudi tema dvema obredoma so prisostvovali številni civilni in vojaški dostojanstveniki.

Časnikarski koncert v Unionu

Zvečer ob 8 je bil v veliki unionski dvorani že dobro ukoreninjeni in običajni časnikarski koncert. Kljub temu pa je bil koncert izredno lepo obiskan, tako da so bile vse vstopnice razprodane in dvorana polna, kar dokazuje prvič visoko kvaliteto časnikarskih koncertov, drugič pa priljubljenost časnikarskega stanu med vsemi sloji prebivalstva. Koncerta so se udeležili tudi mnogi dostojanstveniki, tako ban dr. Marušič, župan dr. Puc in drugi. Na čelni steni dvorane je visela slika kralja Petra II., pred podijem pa je bil Pirnatov najnovejši kip kralja Aleksandra.

V uvodu je dramski umetnik g. Emil Kralj občuteno recitiral Gradnikov poem Prolog o smrti in življenju, ki ga je priobčil sobotni »Slovenec«. Koncertni del večera je bil pred vsem posvečen naši narodni pesmi. Bilo je 7 nastopov z mnogimi točkami, sodelovali pa so kot solisti ravnatelj Betetto, operna pevka Zvonimira Župevčeva in operni pevec Jože Gostič. Ravnatelja Betetta je spremljal orkester, druga dva pa dirigent Niko Štritof. Nato je nastopil z vrsto narodnih pesmi Akademski pevski zbor pod vodstvom Franceta Marolta, Ljubljanski Zvon pod vodstvom Doreta Matula ter naš priljubljeni trio Lipovšek (klavir), Rupel (gosli) in Leskovic (čelo). Vse točke so žele burno odobravanje. Umetniško oceno koncertnega večera bo priobčil redni »Slovenec«.

Slovenski časnikarji so tudi letos zadovoljni z moralnim uspehom svoje prireditve ter se javnosti zahvaljujejo za naklonjenost.

V Mariboru

Maribor, 2. decembra.

Z globoko resnostjo je proslavil včeraj Maribor praznik zedinjenja in osvobojenja. Mesto si je nadelo svečan obraz z zastavami, ki so pa visele na polovici droga. Vsi trgovski in obrtni lokali so bili zaprti. Dopoldne ob 11 je bila v stolni cerkvi cerkvena slovesnost, ki jo je v prisotnosti vseh vojaških, civilnih in mestnih oblasti ter predstavnikov javnega življenja opravil ob asistenci članov stolnega kapitlja prevzvišeni knezoškof dr. Ivan Tomažič. Zvečer se je vršila v gledališču slavnostna predstava Parmove opere »Urh, grof Celjski«. V veliki dvorani je Narodna odbrana priredila proslavo narodnega praznika, ki je lepo uspela. Dvorana je bila izredno lepo in učinkovito okrašena po načrtih arhitekta-dekoraterja Vičiča iz tukajšnje inženjerske dijaške čete. Proslavo je otvorila godba »Drave«, po slavnostnem govoru pa so nastopili pevski zbori: humanistična gimnazija pod vodstvom prof. Pahorja, »Jadran« pod taktirko kapelnika Laha, »Drava« pod vodstvom Hrovata, pevski zbor dijaške čete ter solista Lukman (tenor) in Faganeli (bariton). Koncertu so prisostvovali predstavniki vseh oblasti ter mnogo občinstva.

V Belgradu

Belgrad, 2. dec. m. Na včerajšnji državni praznik so se po vseh tukajšnjih cerkvah in molilnicah vršile zahvalne službe božje, ki so se jih udeležili zastopniki dvora, člani vlade in zastopniki vojske. »Te Deum« v tukajšnji katoliški cerkvi je pel tukajšnji nadškof o. Rodič. Kot zastopnik dvora se je udeležil službe božje general Kostič Vladislav, dalje pa so bili navzoči minister za socialno politiko dr. Novak, gradbeni minister dr. Srkulj in notranji minister Žika Lazić, ki so vsi zastopal vlado. Dalje se je udeležil svečane službe božje tukajšnji nuncij Pellegrinetti. Kraljevska namestnika dr. Perović in dr. Stanković sta se udeležila zahvalne službe božje v saborni cerkvi.

† Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je gospa

OLGA ŽOHAR

trgovka v Kamnici pri Mariboru

nenadoma, po kratki in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, v 44. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v ponedeljek ob 3 popoldne iz hiše žalosti v Kamnici.

Kamnica pri Mariboru, 2. dec. 1934.

Globoko žalujoči mož, otroci in ostalo sorodstvo.

† Po trudapolnem življenju je šel v soboto 1. decembra 1934 k nebeškemu Očetu po večno plačilo naš predobri mož, oče in prijatelj

FRANC RIBIČ

trgovski zastopnik

Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek 3. decembra ob pol treh na mestnem pokopališču v Pobrežju. Za njim žaluje globoko potrta žena Ljudmila, hčerka Milica, vsi sorodniki in prijatelji. Sv. maša zadušnica za preblagega rajnkega se bo služila 4. decembra ob 8 zjutraj v Frančiškanski cerkvi.

Maribor, dne 2. decembra 1934.

Drzen roparski napad v Ljubljani

Doslej neznani zločinec je v Soteski 6 napadel in izropal paznico Kalanovo - Žrtev se bori s smrtjo

Ljubljana, 2. decembra.

Soteska v Ljubljani je prav mirna ulica, mogoče še premirna in danes brškone ni mnogo Ljubljančanov, ki bi sploh vedeli zanjo. V tej mirni in tihi ulici pa se je dogodil v soboto zvečer zločin, ki jasno osvetljuje današnje varnostne razmere v Ljubljani.

V tej ulici na štev. 6 stanuje nedavno upokojena jetniška paznica gdč. Josipina Kalanova v majhnem, enosobnem stanovanju. Živela je silno skromno in vsi stanovalci so jo poznali in spoštovali zaradi njenega izredno lepega značaja in njene dobrotljivosti. Redko je odšel od nje revež neobdarovan.

V soboto proti večeru je odšla po svoji navadi v cerkev. Zahajala je ali v uršulinsko ali pa frančiškansko cerkev. V soboto je odšla k frančiškanom, kjer jo je pri njenem odhodu iz cerkve še srečal in pozdravil g. dr. p. Roman Tominec. Iz cerkve je odšla naravnost domov, kamor je morala priti okoli pol sedmih zvečer, ker je pričakovala obisk svoje nečakinje.

Neznanec

Par minut po njenem prihodu je nekdo potrkal na vrata. Vrata — vhod s hodnika v kuhinjo — so zgoraj steklena, spodaj lesena. V veri, da mora to biti njena nečakinja, je odklenila. Tedaj pa je zagledala pred seboj popolnoma neznanega ji moškega, ki jo je takoj udaril, brškone s kakšnim topim orodjem, trikrat z vso silo po glavi, da se je onesvestila in padla na tla. Iz glave ji je curela kri po tleh. Neznanec pa je med tem skočil v sobo, kjer je odprl vse omare in vse premetal. Iskal je brškone denar. Koliko je imel pri tem poslu sreče, še ni gotovo; verjetno pa je, da je imela skrajno varčna gospodična prihranjeno kakšno malenkost. Zlatnine se neznanec — ali pa jih je bilo več — ni doteknil. Po temeljiti preiskavi omar pa je neznanec vzel s seboj še ključe, vhod v kuhinjo je za seboj zaklenil, sam pa se je skozi okno izgubil neznano kam.

Prva pomoč

Iz svoje omotice pa se je Kalanova kmalu po odhodu neznanca morala prebuditi. Z zadnjo svojo močjo je poiskala svoje rezervne ključe, odklenila vrata in prispela še v prvo nadstropje, kjer stanuje hišna gospodinja. Tam so ji nudili prvo pomoč in težko ranjeno nesrečnico so prepeljali v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo. Obvestili pa so tudi policijo, ki je takoj uvedla obširno preiskavo.

Kaj pripovedujejo v hiši?

Stanovalci, ki stanujejo v hiši, zlasti v pritličju, se dobro spominjajo, da je bila hiša zadnje čase kar »oblegana« od zelo sumljivih »brezposelnih«. Prihajali so tja večinoma mladi, krepki fantje ali možje v najboljših letih. A dokler so prihajali samo podnevi, se ni zanje nihče v hiši prav brigal. Pozornost so začeli vzbujati šele obiski »v dvoje«. Zaskrbelo pa je vse, kaj naj pomenijo obiski takih tipov zvečer. Ljudje so začeli kar nekaj slutiti, da to ne bo dobro. V soboto zvečer pa je res prišlo do nesreče...

Policijska komisija

Še isti večer je prišla na lice mesta policijska komisija, ki je preiskala ves dogodek in posnela nekaj prstnih odtisov. Koliko in kaj je roparski napadalec odnesel, je težko ugotoviti, ker je ranjenka v zelo nevarnem stanju in jo je težko zaslišati. Tudi danes ranjenka ves dan bruha. V nevarnosti je predvsem za vid, pa tudi za življenje. Ko je bila danes nekaj trenutkov dobra, jo je zaslišala policija. Ranjenka je mogla povedati le površen opis napadalca. Napadalec je bil približno 25 do 30 let star, bolj slabo oblečen, srednje visoke postave, podolgovatega obraza in plavih las. — Policija že sumi nekega znanega ji ljubljanskega potepuha, ki je imel že večkrat opravka s kriminalom. Dosedaj ni bil v tej zadevi še nihče aretiran. Ves dogodek se bo morda bolj pojasnil, ako se bo ranjenki obrnilo stanje na boljše.

*

Stanovalci v prizadeti hiši, pa tudi oni iz sosednih hiš, so zaradi tega dogodka silno razburjeni in včerajšnjo nedeljo niso skoro govorili o ničemer drugem, kakor o tem neverjetno predrznem napadu, ki je za tako mirno in tiho ulico res nekaj nenavadnega. Splošno pa vsi izražajo željo, naj bi oblast posvetila raznim temnim elementom, ki se klatijo po Ljubljani zlasti na zimo, nekaj več pozornosti, ker se je še vedno pokazalo, da prevelika obzirnost samo škoduje. Tega si vendar nihče ne želi, da bi morali mirni ljubljanski prebivalci posegati po samopomoči!

Od Soče čez Zilo

Nova koroška deželna ustava

Ustavni odbor je od deželne vlade predložen osnutek ustave po malih nebistvenih spremembah sprejel, nakar ga je v torek 20. novmebra deželni odbor potrdil. Če tekom 6 tednov odobreni ustavi ne ugovarja zvezni kancler, je ustavni zakon veljaven. Navajamo iz nove ustave važnejše podrobnosti:

Uvod: »V imenu Boga vsemogočnega, od katerega prihaja vsa pravica, zadobi koroška dežela novo ustavo.« Koroška je zgrajena na stanovski podlagi. Deželni patron je sv. Jožef, deželna praznika 19. marec in 10 oktober. Deželne barve so rumeno-rdeče-belo. Nemščina je uradni jezik deželnih službenih mest, **jezikovnim manjšinam dovoljene pravice ostanejo pri tem nedotaknjene.** Deželne zakone sklepa dež. zbor, najvišja dežel'na izvršilna organa sta deželna vlada in njeno članstvo. V področje dežele spadajo vse zadeve, ki jih zvezna ustava ne pridržuje državi.

Deželni zbor: Sestoji iz zastopnikov cerkve in verskih družb, šolstva in prosvete, umetnosti in znanosti ter poklicnih stanov. Število članov dež. zbora in njihovo razdelitev na posamezne skupine določa deželni zakon. V deželni zbor zamore priti samo državi zvest državljan. **Pri imenovanju članov dež. zbora se mora primerno upoštevati jezikovna manjšina v deželi.** Člane dež. zbora imenuje dež. glavar; zastopnike cerkve na predolg krškega knezoškofa, zastopnike šolstva in prosvete na predlog dež. šolskega sveta in domovinske fronte, zastopnike poklicnih stanov na predlog domovinske fronte. Deželni zbor se lahko razpusti sam ali ga s pritrdilom zveznega kanclerja razpusti dež. glavar. Zbor sklepa z večino glasov, za ustavne zakone je potrebna dvetretjinska večina navzočih.

Kako se sklepajo zakoni? Zakonske osnutke predloži dež. vlada deželnemu zboru, ki o njih razpravlja ter jih ali odkloni ali odobri. Zakoni so veljavni šele po pritrdilu zveznega kanclerja. Odškodnino poslancem urejuje poseben zakon, poslanci ne uživajo več imunitetne pravice in jih oblast lahko zasleduje.

Deželna izvršilna oblast. Deželnega glavarja imenuje zvezni prezident na predlog dež. zbora in s pritrdilom zveznega kanclerja. Na kanclerjev predlog zamore zvezni prezident glavarja odpoklicati, na predlog dež. zbora ga mora odpoklicati. Dež. glavar je predsednik dež. vlade in dež. šolskega sveta. Člane deželne vlade imenuje in odpokliče dež. glavar. Dež. glavarstvu so podrejene ostale deželne oblasti, uradi, okrajna glavarstva in občine. Okrajne glavarje imenuje deželni glavar s pritrdilom zveznega kanclerja. — Dež proračun za nasledanje leto mora biti do 15. novembra vsakega leta predložen dež. zboru. Zbor tudi sklepa o posojilih in dež. poroštvih.

V minulem tednu odobrena dež. ustava seve ni končnoveljavna. Z uvedbo volitev v okviriu stanov odpade njena avtoritarnost. **Ustavni odstavek o manjšini za nas nikakor ni zadovoljiv in bo zadeva ustavnega odbora — k i j e b i l p o v e č a n n a 9 č l a n o v — oziroma dež. zakona, da jasneje določi »primernost« manjšinskega zastopstva v dež. zboru.** Odstavek o neokrnjenosti pravic jezikovne manjšine ob uvedbi nemščine kot uradnega deželnega jezika pa je sploh b r e z p r e d m e t e n dokler ne izide tozadevna izvršilna odredba zvezne vlade.

Vendar nimamo povoda za razburjenje. **»Od Boga vsemogočnega, od katerega izhaja vsa pravica,« izhaja tudi naša pravica narodne enakopravnosti.** Značilni uvod zvezne kot deželne ustave jamči za upravičenost naših zahtev dotlej, da so ali izpolnjene ali pa je postala lepa uvodna misel ob dejanskem nadaljevalnem nasilju nemarno izgovarjanje božjega imena.

Izpred tržaškega sodišča

Eksplozija v Košani. Tisti večer pred praznikom sv. Jožefa letošnjega leta je Košance naenkrat preplašila močna eksplozija. Kmetje, ki so še delali na polju, so se brž vrgli vrgli na zemljo ali pa se skrili, ker je po zraku frčalo kamenje. Sprva nihče ni vedel, kaj pomeni ta eksplozija. Šele karabinjerji so ugotovili, da je bila na zemljišču Antona Kranjca narejena mina, katero je zažgal Anton Bobek. Ta je pri tej priliki obležal, hudo ranjen po obrazu in drugod po telesu. Ranjenega Bobka so kmetje odnesli. Bil je nezavesten. V tržaški bolnišnici je sicer ozdravel, ostal pa je slep. Preiskava je ugotovila, da je Bobku pomagal sam Kranjc pri kopanju mine in pri basanju. Kranjcu je dal razstrelivo Anton Samsa. Kmalu so bili zapleteni v nesrečo še Miha Bobek, Janez Bobek in Uršula Čelešnik. Sedaj so bili obtoženi Kranjc in drugi zaradi hude telesne poškodbe, Anton Bobek pa zato, ker ni naznanil razstreliva. Obsojeni so bili: Anton Kranjc na štiri mesece zapora in 400 lir globe, Anton Samsa in Uršula Čelešnik na 400 lir globe, Anton, Miha in Jože Bobek pa so bili oproščeni.

Avtomobilski karambol na Opčinah. 19. marca letos sta se na ovinku pred hotelom »Obelisk« na Opčinah zadela dva avtomobila. Iz Trsta je vozil šofer Brandolin gospo Silvijo Tripkovič proti Postojni, od Postojne pa je prišofiral Boško Milenkovič, ki je vozil gospo Milo Milenkovič. Pri nesreči je bila precej ranjena gospa Mila Milenkovič. Dne 27. novembra je tržaški kazenski sodnik razsojal o nesreči. Oba šoferja sta se zagovarjala, da sta vozila po desni. Brandolin je bil oproščen, Milenkovič pa obsojen na 3000 lir globe.

Izpred goriškega sodišča

Številne obsodbe. Kazensko sodišče v Gorici je 27. novembra obsodilo: Henrik Oblak iz Idrije je ogoljufal Štefanijo vdovo Rejc, roj. Klemenčič, Jožefa Klemenčiča in Stanislava Rejca ter bil obsojen na 15 mesecev zapora ter 1200 lir globe. — Marij Grmek iz Štanjela je hudo poškodoval svojega brata Jožeta. Bil je obsojen na tri mesece 15 dni. — Ivana vdova Peternel, roj. Filipič iz Spodnje Idrije je tihotapila jajca. Obsojena je bila na sto lir globe. — Anton Bratuž iz Št. Vida pri Vipavi je skrivaj kuhal žganje. Obsojen je bil na tri mesece zapora in 1000 lir kazni. — Viktor Sedej iz Spodnje Kanomlje pri Idriji je pretepel Vinka Velikajna. Zato bo sedel pet mesecev in plačal pravdne stroške. — Jože Nemec iz Mirna je pretepel nekega Italijana Mihaela Maniacco. Obsojen je bil na mesec dni zapora, tepenemu Italijanu pa mora plačati še 1000 lir odškodnine. — Karabinijerje je žalil Blaž Vižintin. Sedel bo 7 mesecev in 100 lir globe bo plačal. — Leopold Gregorič, Anton Gregorič in Marija Pirc iz Gorice so oklofutali Justino Velikonja, da je deset dni ležala. Sedeli bodo zato tri mesece in 15 dni.

*

Resno je obolel duhovni svetnik g. Luka Smolnikar, župnik v Slavini. Obrača se mu počasi na boljše.

Premeščeni so bili nedavno s Krasa **v notranjost** države še zadnji slovenski cestarji.

Za novega župana v Kanalu ob Soči je bil imenovan neki Angelo Troiani.

Zaprte tržaške mesnice. Da bi bil dobiček večji, so v Trstu nekateri mesarji sekali kravje meso za volovsko ali celo telečje. Oblast je zato za tri dni dala zapreti te-le mesnice: Lucianu Benedetiču, via Udine 59; Avgustu Lovišiču, via Udine 22; Alojzu Simonetu, via Pozzo Biamo 1; Gasti Andreju, via Giulia 31; Stenarju Juriju, via Molingrande 11; Gasti Hektorju, via S. Cilino 20.

Oproščen pa je bil Nace Manfreda iz Sužida pri Kobaridu. Obtožen je bil, da je pretepel svojo sestro Ivano. Nace je priznal, da jo je naklestil. Storil pa je to zato, da bi jo odvadil grdo govoriti, kakor se dekletom ne spodobi. In sodniki so mu dali prav.

Z dodatkom
„Aromatina“
le še izboljšate okus klobasam. Poskusite to tudi Vi!

Strastni kadilci

Veliki ljudje so pogosto strastni kadilci. Nemški kancler Bismark je nekoč povedal, da je v petdesetih letih pokadil nad 150.000 cigar, torej povprečno osem na dan — kar še ni preveč za strastnega kadilca. Hujši kadilec je bil izumitelj Edison, ki je vsaki dan pokadil deset cigar, večkrat pa še enkrat toliko. Znanega gledališkega igralca Edwina Bootha so redko videli brez cigare. Kadil je celo med predstavo samo za kulisami. Njegov garderober mu je moral vedno držati cigaro, kadar je nastopil. Kakor hitro je prišel z odra, je vzel cigaro in bil zelo vesel, če je še gorela. Garderober je seveda skrbel, da cigara ni ugasnila in jo je med časom, ko je bil Bootha na odru, pošteno vlekel. Pred nekaj leti je na Dunaju umrl 73 let stari mož, ki je v štiriinpedesetih letih pokadil 628713 cigar, torej vsako leto 13.971 ali vsaki dan 31 cigar. Njegova strast ga je veljala v našem denarju in po naši veljavi okrog 1,200.000 dinarjev.

Razlika

Marija je sicer dobra kuharica, v pravopisju pa je zelo slaba. Njena gospodinja pregleduje kuharske recepte, ki jih je Marija sama spisala, in pravi: »Marija, v vaših receptih je pa veliko napak.« »Milostljiva gospa, to je ravno razlika. Vi veste, kako se napiše, jaz pa vem, kako se kuha.«

Vlažno • hladno,
sedaj **NIVEA**

Po burji, dežju ali snegu — je zlasti potrebno, da varujete Vašo kožo pred vetrom in slabim vremenom, to pa storite najbolje tako: vsak večer predno greste spat si nadrgnite kožo zelo na ahko z Nivea Creme Koža bo postala vsled tega mehka in gibčna, a poleg tega tako odporna, da ji niti slabo vreme ne more škodovati.

Vsled eucerita, ki se nahaja v Nivea Creme, prodre globoko v kožo, ne da bi pustila sija,, in je istočasno krema za noč in dan.

Poklonitev slov. učiteljstva na Oplencu

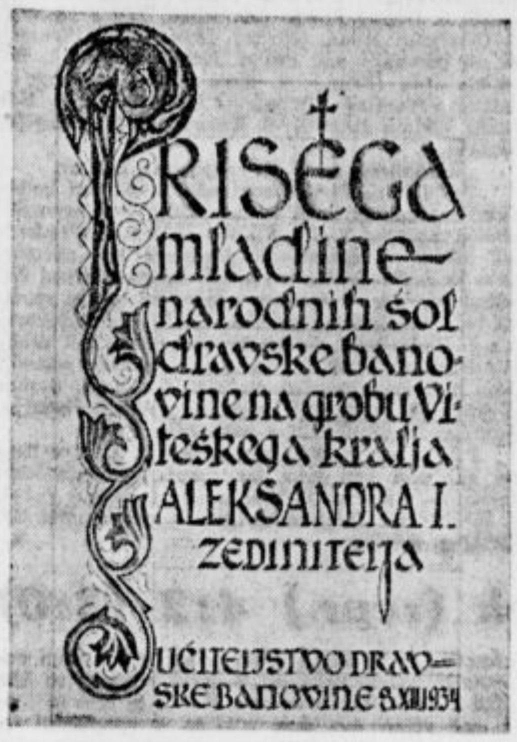

Naslovna stran knjig, v katero so vezane pergamentne pole s podpisi.

Učiteljstvo dravske banovine se bo poklonilo na grobu viteškega kralja Zedinitelja v dneh 7., 8., 9. in 10. decembra. V ta namen organizira JUU sekcija za dravsko banovino poseben vlak, ki bo odpeljal udeležence na zadnje počivališče viteškega kralja dne 7. decembra zvečer. Učiteljstvo bo poklonilo na grob 180.000 podpisov otrok narodnih šol iz dravske banovine. Ker manjka do polnega števila še nekaj prijavljencev, ponovno pozivamo učiteljstvo, njih sorodnike in znance, da se udeleže tega potovanja in se prijavijo JUU, sekciji za dravsko banovino vsaj do 3. decembra. Vsa vožnja z vlakom in avtobusom na progi Ljubljana-Oplenac in nazaj stane 180.— Din.

*

Nacionalna ura v radiju

V ponedeljek predava v nacionalni uri o Francetu Prešernu ljubljanski vseučiliški profesor dr. Fran Kidrič. Predavanje bo v slovenščini in ga bodo prenašale vse tri naše radijske postaje.

Pazite na svoje zdravje in na svoje obutev!

Turisti, lovci, smučarji in vsi oni, ki imajo bodisi poklicno, bodisi v zabavo opravka v vlažnem terenu ali v snegu naj uporabljajo mazilo HEVEAX, za katero *jamčmo, da napravi vsako obutev nepremočljivo* — Dobiti jo je v vseh specijalnih trgovinah ali pri glavnem založniku: *Lekarna Mr M Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta 1.*

Ivan Skasa javlja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je danes ponoči po težki bolezni umrla v Zagrebu njegova soproga, gospa

Alma Skasa roj. Hoflinger

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek 3. t. m. ob treh popoldne na župnem pokopališču v Šmartnem pri Velenju.

V e l e n j e, dne 1. decembra 1934.

I v a n S k a s a, sin in ostali sorodniki.

Brez posebnega obvestila.

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš nad vse ljubljeni soprog, oče, stari oče, tast, gospod

ILIJA GOLEŠ

posestnik in trgovec

po daljšem trpljenju, previden s tolažili svete vere, v 68. letu starosti, dne 1. decembra ob pol 20 mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne 3. decembra ob petnajstih iz hiše žalosti na mestno pokopališče.

Novo mesto, dne 2. decembra 1934.

M a r t i n a G o l e š, soproga;
I l i j a in **J a n k o**, sinova; **M a r t i n a** por. **R a j a k o v i č**, hčerka; **J a n k o R a j a k o v i č**, zet; **N a d i c a R a j a k o v i č**, vnukinja — in ostali sorodniki.

Kavarna Stritar
Vsak večer koncert. (b)

Površnike,
usnjene suknjiče, obleke itd. kupite najceneje pri A. Presker, Sv. Petra cesta 14. (l)

Za Miklavža
se Vam nudi zaradi izpraznitve zaloge zelo ugoden nakup raznih aluminijastih igrač, orodja za otroke itd. — pri tvrdki Stanko Florjančič, železnina, Resljeva cesta št. 3 (vhod skozi dvorišče). V račun se vzamejo tudi hranilne knjižice Kmetske ter Ljudske posojilnice v Ljubljani. Trgovci znaten popust. — Ne zamudite

Varujte se
falzificiranih inozemskih grenčic, ko naravna, domača Jordan grenčica ugodno deluje pri bolezni želodca, čreves, jeter, ledvic, žolča, hemeroidov, skleroze - brez zavijanja in ščipanja. Daljša uporaba neškodljiva.

Mi smo cenejši!
Naše preproge vseh vrst tekače, tkanine za pohištvo store, itd. Vas bodo prepričale da imamo toliko kvaliteto za u žlo ceno.
„CILIM“
Pasaža nebotičnika

Med komunisti in socialnimi demokrati v grških Atenah je prišlo do pretepa. Ko je skušala policija posredovati, so napadli komunisti policije. Dvanajst komunistov je bilo hudo, 10 policistov pa lahko ranjenih.

Tako naokrog

Stari ljudje, ki nosimo na svojih plečih že nekaj več kakor 18 let, in otroci spadamo že od nekdaj skupaj. Otroci se igrajo okrog nas, mi jih pa gledamo, opazujemo in se igramo in živimo z njimi kakor otroci in se veselimo z njimi vsake njihove budalosti, ker nas spominja vsaka na lastna mlada leta, kolikor so nam še v spominu.

Vsakdanja opazovanja nam povedo, da bi bili otroci, ki še na mizo ne vidijo, prav radi »veliki«. Tak junak, komaj pedenj-mož, se ponosno postavi pred očeta in steguje obe ročici visoko, visoko: »Ata — jaz velik, velik!« In sama sreča ga je, če doseže s prstki do roba mize.

Kar spi in dremlje v otrocih, to kažejo kasneje odrastli. Ali ne hrepene tudi odrastli ljudje po nečem »velikem«? In tudi odrastli ljudje stegujejo svoje roke nekam visoko in njihovi pogledi govore: Ali nismo visoko?

Dandanes hrepeni in stremi ves svet le nekam »visoko«. Ali pa »globoko«, kar je končno vseeno; samo smer je nasprotna. »Navadni« pogovori nas ne zanimajo, »navadni« dogodki tudi ne in »navadno« življenje tudi ne — mi hočemo zajemati in doumevati vse iz najglobljih globin in največjih višin! Pri vsem tem stremljenju pa le preradi pozabljamo, da nismo vsi skupaj prav nič več in nič manj kakor »navadni« zemeljski polži, ki tudi stegujejo svoje roge daleč v višavo, plazijo se pa le vedno po umazanem zemeljskem blatu ...

Ali ste bili že kdaj v kakšnem ljubljanskem »ekstra-cimru«, kjer se zbira ob večerih raznovrstna »elita«, da uganja »visoko« politiko? To so pogovori za bogove! Teh pogovorov in modrovanj pa ne sme človek samo poslušati, ampak jih mora tudi videti! Okrog lepo pogrnjene mize se zbere večja ali manjša družba samih odličnih mož; vsi imajo črno obrobljene naočnike, gledajo mrko predse ali pa se ozirajo ponosno na svojo okolico in preden kaj zinejo, si podpro bistre glave, polne težkih in globokih misli, z dvema prstoma. Potem pa začno razmotrivati domače in svetovne dogodke; svetovne pa rajši kakor domače, ker se da pri pogovoru o »svetovnih« dogodkih posegati dosti »globlje« kakor pri domačih stvareh in vsak bi bil pač rad »velik«. Otroci smo — kaj pa hočemo? Včasih je sicer tako, da se za navadno klofuto, ki jo dobi kakšen vajenec, skriva tudi kakšna res precej globoka zadeva, ampak svetoven dogodek to le ni, torej proč z njim! Le »globoko« in »visoko«. In kadar gledam in poslušam te »visoke« pogovore, slišim vedno vmes tenek otroški glasek: »Ata — jaz velik!«

V »prvi sobi« pa sede navadni ljudje: obrtniki, postreščki, branjevci, kmetje in hlapci in s svetim strahom gledajo tja naprej, kjer učena gospoda rešuje samo »visoka« življenjska vprašanja. Pa govore med seboj, po čem je meso, pa gospoda župana glodajo (če imajo korajžo za to), na davke pa že ne zabavljajo več, ker se jim zdi to ne ravno visoko ali globoko, pač pa tako nekolikanj — ne bom rekel nevarno, ampak nerodno, kajti »nič gotovega se ne ve«!

Na deželi je pa to precej drugače. Zima je in mraz in mraz naganja kmečke ljudi v hiše za toplo peč. Otroci polegajo po žaklju prosa, ki ga suše na peči, hlapec cepi luč, ženske luščijo fižol in tako ima vsak svoj opravek. Pa tudi iz soseščine se kdo oglasi in taki vasovalci so vedno dobro došli, ne toliko zaradi prostovoljne pomoči pri delu — opravili bi domači tudi brez njih — ampak zaradi novic. Vsi ljudje vse vedo. Sedaj pred božičem so na pr. glavni predmet vseh »visokih« kmečkih pogovorov ženitve. Ta se ženi tu, ona tam. In modre glave natanko preudarijo, ali ta ali ona poroka kaj kaže ali ne? Ali bo »stari« dal mlademu vse, ali pa samo polovico? Koliko in kaj si bo izgovoril? Kakšno doto bo dobila mlada? Ali ji bo dal njen stari zapisati travnik pod hribom? Vse to so navadne, vsakdanje stvari, ki jih posluša »visoki« meščan samo s prezirljivim nasmehom, češ, kaj naj te oslarije! Toda »visoki« meščan prav nič ne razume v svoji otročji želji »ata — velik«, da je za priprostega kmečkega človeka travnik pod hribom ali pa njiva pod bregom najmanj toliko vredna, kolikor je vredna v visoki politiki cela dežela, ki naj jo priženi ta ali oni visokorodni princ! In če gredo kmetje delat k notarju pismo, je to zanje najbolj visoka politika, ker tokrat stoje pred visokim gospodom, ki pa nima druge pravice kot to, da slovesno potrdi s svojim podpisom in pečatom, da so oni, kmetje, to in to res sklenili in ne on!

Vseh teh priprostosti pa učeni mestni svet ne vidi; kar je priprosto, to leži namreč kar na tleh, mestni svet pa neprestano goni svojo staro lajno: »Ata — velik, jaz velik!« Pa se vsa ta duševna siromaščina še po tleh ne zna plaziti, najmanj seveda po domačih tleh ...

Nekega dne — to je bilo letos poleti in v Ljubljani je bil semanji dan — me je zaneslo nekam na pivo. Vroče je bilo in časa sem imel več kakor denarja. Za eno mizo so sedeli okoliški kmetje in nekaj ljubljanskih mesarjev, za drugo pa neki mestni ljudje, mogoče uradniki, mogoče tudi trgovci. Pa so govorili kmetje in mesarji o teletih in o prašičih — o čem pa naj ti ljudje sicer govore? Lepo po vrsti so obrali vse vasi, kdo ima ali bo kmalu imel kaj na prodaj. Mesarji so pazljivo poslušali, trgovci ali uradniki ali kar so že bili, so se pa čutili nad to kmečko vsakdanjostjo silno vzvišene, dokler ni padla odrešilna beseda: »E kaj, kdo pa naj posluša te oslarije? Samo tele in tele in tele — jaz imam dovolj!« Pa so res gospodje plačali in šli — glave visoko, svoje misli, če so jih kaj imeli, pa še višje. Nekaj kasneje so odšli tudi mesarji in kmetje, brez vsakih visokih misli, ampak teleta so jim menda šla po glavi. Tako se je vsaj zdelo.

Jaz sem pa gledal te ljudi tudi nekoliko v oči in zazdelo se mi je, da ne mislijo samo na teleta, ampak tudi na to, kako bo drug drugega nekoliko — opetnajstil! Mesar je gledal mesarja in kmet kmeta, ampak vsi so takrat delali »visoko« politiko prav tako, kakor jo dela visoka gospoda: »Boštjan ima teleta, danes popoldan pa bom gredoč stopil k njemu, da se zmeniva. Mesar bo prišel po tele, moral pa bo k meni in kakšnega »kovača« bom že zaslužil!« Tako je računal tudi drugi in tretji in bržkone vsi ...

Sedaj pa povejte, kakšna politika je to: ali visoka ali nizka? Daleč čez meje domačega okoliša res ne sega, ampak pametna je in zvita in premetena, da se vsaka »visoka« politika, ki jo uganjajo visoki gospodje z »največjimi dobrinami in ideali naroda«, lahko opoldne skrije pred njo! In ti kmetje in mesarji itd. prav nič ne stegajo svojih rok v višave in nič ne kažejo: Ata — velik, ampak kar lepo se drže svojega, kar so! In vsa razlika med njimi in med »visokimi« (globokimi) ljudmi je ta, da se ti klanjajo pravemu teletu, kakor ga je dala narava, oni drugi pa izgube navadno vso svojo visokost, če se pojavi pred njimi — zlato tele!

— Pri tolščici, protinu in sladkosečnosti izboljša naravna »Franz-Josef« grenčica delovanje želodca in črev in vztrajno pospešuje prebavo Raziskovalci na polju zdravilstva o prebavilih zagotavljajo, da so dosegli s »Franz-Josef« vodo sijajne uspehe.

Sport

Tek Zedinjenja

Ljubljana, 1. decembra.

Že sedmič je priredil ASK Primorje svoj tek Zedinjenja skozi Ljubljano. Letošnji tek je med vsemi dosedanjimi najlepše uspel bodisi po kvaliteti bodisi po številu sodelujočih. Zlasti je razveseljivo dejstvo, da so se teka udeležili prvikrat tudi zagrebški klubi, kar je prireditev močno dvignilo.

Tekmovanje se je pričelo točno ob napovedani uri in vse je tako funkcijoniralo, kakor morda še nikoli prej, izvzemši sodnikov, katerih je manjkalo kar deset. Tudi v sodniško sekcijo bo treba uvesti enkrat potreben red. Na startu in ob progi se je tudi letos nabralo mnogo občinstva, ki je z zanimanjem zasledovalo zanimivo borbo.

Pri teku so bili doseženi naslednji rezultati:

I. Vojaki. *Kratka proga:* 1. Srakar Franc 10 min; 2. Starman Adolf 10:05.4; 3. Pavličević Milivoj. — *Dolga proga:* 1. Grad Armin 19:47 1/5; 2. Miklavčič Matija 22:26; 3. Vengust Rudi 22:26 4/5.

II. Neverificirani atleti do letnika 1913. *Kratka proga:* 1. Lipovšek Ferdo (Sloga); 2. Japelj Albin (Slavija). — *Dolga proga:* 1. Ambrožič Ernest (Bratstvo, Jesenice) 20:57; 2. Keržič Viktor (Sloga) 22:58 2/5.

III. Neverificirani atleti letnikov 1913, 1914, 1915. *Kratka proga:* 1. Krpan Milan (Primorje) 10:09; 2. Kragl Josip (SK Celje); 3. Križman Franc (Ilirija). — *Dolga proga:* 1. Dolinšek Alojz (Korotan) 19:31 4/5; 2. Berlot Bogdan (Korotan) 20:48.

IV. Neverificirani atleti letnikov 1916, 1917, 1918. *Kratka proga:* 1. Poljšak Zoran (Sloga); 2. Franz Jože (Il.); 3. Ilnikar Janez (Sloga).

V. Juniorji letnikov 1916, 1917, 1918. 1. Tavčar Svetozar (Ilirija).

VI. Juniorji letnikov 1919, 1920, 1921. 1. Kotnik Jože (Ilirija).

VII. Glavna tekma. A. Seniorji plasirani nad 800 m. *Kratka proga:* 1. Srakar Ivan (Prim.). — *Dolga proga:* 1. Bručan Jože (Ilirija) 17:59; 2. Starman Ivan (Sloga) 18:24 2/5; 3. Starman Lado (Ilirija) 18:25; 4. Flass Viktor (Hašk, Zagreb) 18:26; 5. Dorčič Franjo (Marathon, Zagr.) 18:52 4/5; 6. Osterman Milan (Ilirija) 19:05. — **B. Seniorji še ne plasirani nad 800 m.** *Kratka proga:* 1. Pogačnik Jože (Prim.); 2. Kranjec Ivan (Prim.); 3. Jazbec Venceslav (Ilirija). — *Dolga proga:* 1. Mar Janez (Prim.) 19:59 2/5; 2. Knez Rudi (Jugoslavija) 20:14 2/5.

Razdelitev daril ter zaprisega atletov.

Po teku se je vršila v spodnji dvorani hotela Miklič razdelitev daril ter zaprisega vseh navzočih atletov novemu kralju Nj. Vel. Petru II. Predsednik kluba g. Sancin je pozdravil vse navzoče. Nato je g. dr. Goslar v krasnih besedah orisal današnji praznik in njegovo zgodovino ter se spomnil tudi blagopokojnega vladarja Nj. Vel. Aleksandra I. Zedinitelja, kateremu so vsi navzoči zaklicali trikratni Slava ter so njegov spomin počastili stoje in z enominutnim molkom. Ob koncu govora je govornik zaprisegel vse atlete novemu vladarju, katerega so pozdravili s trikratnim Živijo.

Po govoru in zaprisegi atletov je g. Savo Sancin razglasil izid teka ter razdelil zmagovalcem darila in diplome. Darilo g. bana, krasen pokal, si je priboril zmagovalec glavne proge atlet SK Ilirije g. Bručan.

Ljubljana (repr.): Osjek (repr.) 4:2 (3:0)

Ljubljana, 2. decembra.

Okrog 1200 gledalcev je prisostvovalo današnji nogometni tekmi med reprezentancama Ljubljane in Osijeka, ki se je odigrala na igrišču ASK Primorja. Igra je bila zanimiva, četudi ne skozi napeta. Izredno hitra in borbena je postala v drugem polčasu, ko so gostje dosegli drugi gol in tedaj so se šele pokazala v svoji pravi luči. V prvem polčasu moremo biti samo z igro domačih zadovoljni; kajti gostje so igrali večinoma podrejeno vlogo. Zato tudi tak rezultat.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Ljubljana: Starec-Svetic, Bertoncelj-Zemljak, Slamič, Boncelj (Pogačnik)-Ice, Slapar (Makovec), Pikič, Bertoncelj, Zemljič.

Osijek: Fingler-Hrs, Stringmann-Milanović, Kolar, Vodeničar-Hrubec, Eger, Dubac, Mesaroš in Slosič.

Ljubljansko reprezentanco so sestavljali igralci Ilirije in Primorja, ki so svojo nalogo zadovoljivo rešili. V drugem polčasu se je izvršila majhna korektura, Pogačnik je namreč zamenjal Bonclja, Mahovec pa Slaparja. Napadu je sprememba koristila. Pikič se danes ni mogel uveljaviti v polni meri, Ice je bil pa podjeten in posebno v drugi polovici res uspešen. Zemljič kakor običajno, v streljanju pa je bil tudi danes nesiguren. Starec je danes dobro branil, ožja obramba, ki sta jo tvorila Svetic in Bertoncelj, je prvi polčas odlično funkcionirala, drugi polčas pa je tu pa tam malo iztirila. Halflinija je v obeh polčasih funkcionirala, prvi polčas sicer malo boljše ter je bil zlasti Slamič vedno na mestu.

Osiječka reprezentanca prvi polčas ni toliko pokazala, da bi mogli točno vedeti, s kakšnimi nasprotniki imamo opraviti. V drugi polovici so šele prišli s pravo barvo na dan. Kakor bi celo moštvo na mah prežel nov duh, tako so se spremenili po avtogolu. Vratar je branil najnevarnejše strele, ožja obramba je zaustavljala napad za napadom domačega napadalnega kvinteta, halfinija je postala ofenzivna in težišče bojev, ki je bilo v prvem polčasu večinoma na polju gostov, se je pogostokrat preneslo na polje ljubljanske reprezentance. Napad je močno napadal, igra je postala naenkrat obojestransko izredno živahna. V drugem polčasu je enajstorica Osiječanov lepo funkcionirala in rezultat 2:1 v njihovo korist popolnoma odgovarja v tej polovici igre.

Sodnik g. Deržaj je sodil dobro.

ILIRIJA : PRIMORJE 2:0 (0:0).

V predtekmi sta nastopili Ilirija in Primorje z igralci prvega moštva in nekaterimi rezervisti, v kateri so klonili Primorjaši. Sodnik g. Mrdjen.

Prvenstvo II. razreda

Grafika : Mars 3:2 (1:1)
Slovan : Slavija 8:0 (5:0)
Sloga : Mladika 7:0 (3:0)

SLAVIA : ZIDENICE 3:2 (2:2).

Prvenstvena tekma je končala s težavno zmago Slavije, kateri se je šele v 39. minuti drugega polčasa posrečilo po Puču doseči končni rezultat. S to zmago preostaja Slaviji za prvenstvo še tekma s SK Kladno prihodnjo nedeljo.

Rapid (Maribor): Hermes 5:0 (1:0)

Ljubljana, 1. decembra.

Današnja prvenstvena tekma, v kateri je mariborski Rapid zasluženo odpravil svojega nasprotnika s tako visokim rezultatom, je bila za ljubljanske Železničarje popoln neuspeh. Četudi se je računalo z zmago Mariborčanov, ni nihče mislil, da bo odšel Hermes tako poražen z igrišča. Pa ne samo to: Hermes je podal danes tako slabo igro kakor že dolgo ne. Prav nič ni mogel napraviti, tako, da je odšlo občinstvo, ki se ga je nabralo okrog 600, nezadovoljno z igrišča.

Moštvi sta nastopili v teh-le postavah:

Rapid: Kosem-Barlovič, Antoličič-Fučkar, Setfert, Golinar-Heller, Bäumel, Prinčič, Klippstätter Pischof.

Hermes: Oblak-Klančnik, Košir-Ferjan, Košenina, Kretič-Kos, Brodnik, Zalokar, Loboda, Kariš.

Mariborčani so se danes izkazali kot močnejše, taktično in zlasti tehnično boljše moštvo od domačih; imeli so skoraj ves čas igro v rokah in so bili takorekoč v obeh delih tekme gospodarji položaja. Duša vsega moštva je bil tudi danes izborni branilec Barlovič, ki je tvoril zid preko katerega Hermesov napad ni mogel priti. Vratar se ni imel prilike izkazati, ker je opravljal precejšen del njegovega posla ravno Barlovič; ki je poleg tega mnogo napravil še za svojega levega tovariša. Halflinija je solidna, a še bolj požrtvovalna trojica, ki je ves čas delala kakor »mašina«. Napad, ki je bil že sam na sebi dober je imel spričo izbornega ozadja izredno olajšano stališče. Zato se je posvetil kombinacijski igri in ofenzivnim akcijam, ki so bile vseskozi uspešne.

Hermes je danes razočaral celo svoje najbolj navdušene navijače. Tako slabo ga že dolgo nismo videli igrati in se mirno lahko trdi, da je bil to eden njegovih najslabših dni. Prav nič mu ni šlo izpod rok in niti ene svetle točke ni bilo v moštvu. Vse je oklevalo, vse je odpovedalo, od vratarja pa do napada. Igrali so predm vsem defenzivno, radi česar je igra skoraj vse izgubila na svoji privlačnosti. O kakem startu na žogo kakor pri Rapidu pri njem ne moremo govoriti in posamezniki so se dobesedno bali Rapidovih igralcev. Nekateri so se zelo trudili, da bi dosegli ugodnejši rezultat, toda ni šlo.

Gole so dali: Barlovič v 11. minuti prvega polčasa iz prostega strela, v drugem polčasu pa Bäumel v 5. in 25. minuti, Prinčič v 23. ter Heller v 34 minut in sicer iz 11 metrovke.

Tekmo je sodil prav dobro g. Pfundner, ki je s svojimi energičnimi ukrepi že v kali zadušil surovo igro, ki se je jela pojavljati.

Mariborski sport

Maribor, 2. decembra.

V nedeljo sta se srečala na precej slabem igrišču pri Magdalenskem parku SK Svoboda in SK Železničar v prvenstveni borbi. Tekma se je končala z zmago 4:2 (2:2) za Železničarja, kar pa ne odgovarja poteku igre. Svoboda je bila popolnoma enakovreden, deloma celo boljši nasprotnik. Igra sicer z obeh strani ni nudila kvalitetnega nogometa, obe enajstorici pa sta se borili z srcem in silnim elanom.

Na praznik je bila tekma rezerv gori omenjenih klubov, ki se je končala s 6:4 za Svobodo. Prišlo je do hudega incidenta na igrišču, ki bo imel neljube posledice za vse prizadete.

VSE GUBE SO IZGINILE!

po šestih tednih

V neki dunajski bolnišnici je neki znameniti zdravnik dnevno po pet minut negoval neko 61 letno ženo. V šestih tednih so gube popolnoma izginile. Povrnila se je ji je sveža, mladostna, dekliška polt. Ta poizkus je bil ponovljen, navaja Dunajski Medicinski List, pri drugih ženah v dobi od 60—70 let z istimi presenetljivimi rezultati.

Skrivnost teh uspehov je razglašena vsemu svetu. Vsaka žena lahko sama isto doseže. Dr. Stejskal, profesor dunajske univerze, je razkril, da je vzrok gub na licu izguba gotovih vitalnih sestavin kože. Po dolgih letih raziskovanja se mu je posrečilo, ekstrahirati to dragoceno sestavino iz skrbno izbranih mladih živali. Ta produkt je imenovan Biocel. Pravico prodaje tega nenavadnega izuma si je z ogromnimi stroški pridobila tvrdka Tokalon. V kremi Tokalon, hranilu za kožo, rožnate barve, je Biocel kombiniran še z drugimi hranilnimi sestavinami. Krema pomlajuje kožo, odstranjuje gube in krepča oslabele mišice lica. Žene od 50—60 let lahko dobijo mladostno lepoto, zaradi katere jih bo zavidalo mnogo mladih deklet.

Celjski sport

SK Ilirija : SK Celje 4:2 (2:1)

Celje, 2. dec. 1934.

Dne 1. decembra je bila na Glaziji prvenstvena podzvezna tekma med gornjima kluboma. Vreme je bilo krasno, tako, da si je zbralo nad 500 gledalcev. Tekma, ki je bila lepa in fair, se je končala z zasluženo zmago gostov.

Ilirija je igrala precej ostro. Moštvo je precej izenačeno ter je težko reči, kdo je boljši, ker sta bila tako napad kot obramba prav dobra.

Celjani niso igrali slabo, bili pa so premalo energični; imeli so malo preveč respekta pred nasprotnikom. Najboljši so bili morda halfi, ki pa so igrali tako kot vedno preveč defenzivno.

Poročne svečanosti v Londonu

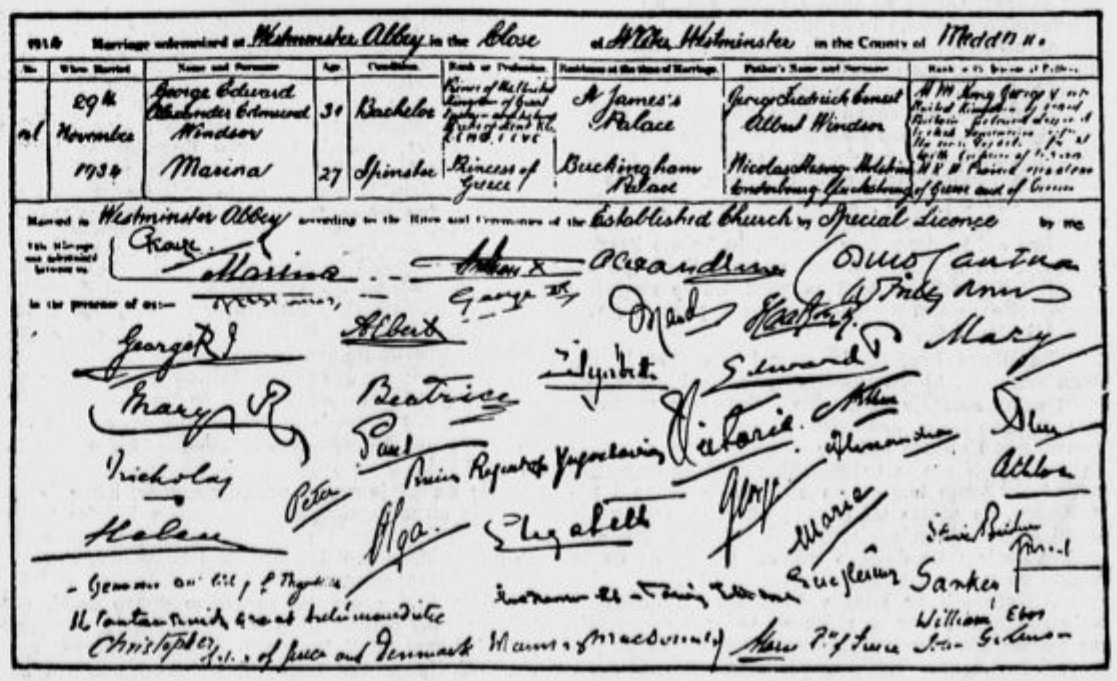

Levo zgoraj: Poroka v Westminsterski opatiji. — Desno zgoraj: Prva izvirna slika o poroki. V sredi novoporočenca vojvoda in vojvodinja Kentska, levo angleški kralj Jurij in mati neveste, desno angleška kraljica Mary, danska in norveška kraljeva dvojica. Na skrajni levici v prvi vrsti kneginja Olga, v drugi vrsti knez-namestnik Pavle. — Levo spodaj: Poročna kočija se pelje iz Buckinghamske palače v Westminstersko opatijo. — Desno spodaj: Poročna listina, ki bo gotovo zelo zanimala zbiralce lastnoročnih podpisov.

Izdaja konsorcij »Ponedeljskega Slovenca«. Zastopnik Miha Krek. Urejuje Ciril Kočevar. Tiska Jugoslovanska tiskarna. Zastopnik: K. Čeč.